



## LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

### SPRENDIMAS

2023 m. spalio 13 d. Nr. 21RE-739 (AG-663/04-2023)  
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Ingos Lipnickienės (pranešėja), Žydrūno Plytniko (posėdžio pirmininkas) ir Mindaugo Siaurio, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjui V. A. ir jo įgaliotam atstovui V. P., atsakovo Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos atstovei R. K., viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka iš dalies nuotoliniu būdu išnagrinęjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo V. A. skundą atsakovui Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

*Pareiškėjas V. A. (toliau – ir pareiškėjas) skunde prašo panaikinti atsakovo Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir atsakovas, Departamentas) Vilniaus valdybos 2023 m. rugpjūčio 21 d. sprendimą Nr. AD5-18156 „Dėl Jūsų pranešimo tyrimo“ (toliau – Sprendimas); įpareigoti Departamento Vilniaus valdybą atlikti Aplinkosaugos sąlygų plaukioti paviršiniuose vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis ir plūduriuojančių priemonių įrengimo ir naudojimo, jų statymo ir (arba) švartavimo aplinkosauginius reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukioti paviršiniuose vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis ir plūduriuojančių priemonių įrengimo ir naudojimo, jų statymo ir (arba) švartavimo aplinkosauginių reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Aplinkosaugos reikalavimai) laikymąsi ir kontrolę Margio ežere iš esmės.*

Nurodė, kad nesutinka su Departamento Vilniaus valdybos formaliai atliktu pareiškėjo 2023 m. liepos 26 d. pranešimo (toliau – pranešimas) tyrimu ir veiksmais, vykdant aplinkosaugos sąlygų Margio ežere kontrolę bei atsakymu į pareiškėjo pranešimą, kadangi Sprendime nurodyta, kad Departamento Vilniaus valdybos Trakų aplinkos apsaugos inspekcija (toliau – Trakų inspekcija) negalėjo nustatyti pranešime minimų pažeidimų, nes Trakų inspekcijos specialistai nustatė, kad nėra objektyvių įrodymų, kad savaeigė plaukiojimo priemonė plaukioja arčiau kaip 100 metrų nuo vandens telkinio krantų. Minėtas teiginys motyvuojamas tuo, kad pareiškėjas, fiksuodamas pažeidimą, nepasirūpino atitinkamais atstumo matavimo prietaisais, kuriems nustatyta tvarka atlikta metrologinė patikra. Pareiškėjo teigimu, buvo apklaustas netinkamas asmuo, kadangi savaeigę plaukiojimo priemonę vairuoja ne M. S., bet kitas asmuo. Be to, Departamento Vilniaus valdybos Sprendime nepaminėtas š. m. birželio 25 d. 18 val. atliktas patikrinimas, kurio metu pareigūnai nufotografavo plaukiojimo priemonės pažeidimo trajektoriją. Sprendime taip pat nurodyta, kad Trakų inspekcija prie Margio ežero atliks tikslines išvykas, siekiant nustatyti aplinkosauginių reikalavimų pažeidimą, tačiau, pareiškėjo teigimu, pažeidimai vis dar vykdomi (b. l. 1–2).

Pareiškėjas ir jo įgaliotas atstovas Komisijos posėdyje palaikė skunde išdėstytas aplinkybes ir prašė jį tenkinti. Akcentavo, kad prašo, jog Departamentas užtikrintų Aplinkosaugos reikalavimų 5.2 papunkčio nuostatų, kad nebūtų laikymąsi. Pabrėžė, kad pareiškėjas neturi pirkti tam tikrų prietaisų, o būtent atsakovas turi turėti tokius prietaisus atstumams išmatuoti.

*Atsakovas Departamentas atsiliepime į pareiškėjo skundą jį prašė atmesti kaip nepagrįstą.*

Nurodė, kad Departamento Pranešimų priėmimų tarnyboje 2023 m. birželio 25 d. iš Bendrojo pagalbos centro buvo gautas pranešimas „(duomenys neskelbtini). Prie pranešėjo namų ežere nuo ryto važinėja motorinė valtis, pasak pranešėjo pažeidžia įstatymus, nesilaiko nurodytų reikalavimų. Praneša gyventojas kontaktinis MRT (duomenys neskelbtini). Pranešėjas į tel. skambučius patikslinimui neatsako, nuo birželio 21 d. plaukioti. 16:40 Perskambinęs pranešėjas patikslino, kad „(duomenys neskelbtini)“ geltonos spalvos motorinė valtis Nr. (duomenys neskelbtini) plaukioja su slidininkais pažeisdama draudimą plaukti arčiau 100 m. nuo krantų ir maudyklų teritorijų. Pranešėjas susisiekus pateiks papildomos informacijos.“ Departamento pareigūnai gavę minėtą pranešimą buvo nuvykę nurodytu adresu, surašė 2023 m. birželio 26 d. apžiūros aktą Nr. TVR-5112 (toliau – Apžiūros aktas), kurį pasirašė pats pareiškėjas. Informacija perduota Trakų inspekcijai tolesniam tyrimui pagal kompetenciją. Trakų inspekcijos pareigūnai 2023 m. liepos 3 d. buvo nuvykę pareiškėjo nurodytu adresu, bendravo su pareiškėju, taip pat M. S. prevenciškai paaiškino, kad reikia laikytis Aplinkosaugos reikalavimų.

Trakų inspekcijoje 2023 m. liepos 26 d. gautas raštas iš Lietuvos transporto saugos administracijos (toliau – LTSA) Priežiūros departamento Vilniaus skyriaus, kuriuo buvo persiustas pareiškėjo pranešimas, kad (duomenys neskelbtini) prieš keletą metų įkurto šeimos verslo (duomenys neskelbtini) atstovai „(duomenys neskelbtini)“ teikia pramogines paslaugas su motorine transporto priemone Margio ežere, galimai pažeisdami Aplinkosaugos reikalavimus. Departamento pareigūnai, išnagrinėję minėtą pareiškėjo pranešimą, pateikė atsakymą. Departamento Vilniaus valdybos teigimu, Sprendimu atsakius į pareiškėjo pranešimą, pareiškėjo teisė į atsakymą nėra pažeista. Sprendimu pareiškėjas buvo informuotas, kad Trakų inspekcijos pareigūnai neturi galimybės pagal pareiškėjo pateiktą vaizdo įrašą nustatyti motorinės transporto priemonės plaukimo atstumo nuo vandens telkinio kranto. Departamento Vilniaus valdyba pakankamai išsamiai ir aiškiai pateikė informaciją pareiškėjui dėl pateikto pranešimo. Departamento nuomone, Sprendimas yra pagrįstas, aiškus, atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) nuostatas. Taip pat nepažeistas VAI įtvirtintas administracinės procedūros terminas. Atsakovas taip pat atkreipė Komisijos dėmesį, kad pareiškėjas savo skunde nenurodo, kokius pažeidimus Departamento pareigūnai padarė (b. l. 14–17).

Atsakovo įgaliota atstovė Komisijos posėdyje palaikė atsiliepime į skundą išdėstytas aplinkybes ir vertino, kad tinkamai išnagrinėjo persiustą pareiškėjo kreipimąsi. Pabrėžė, kad Sprendime nurodyta kokių priemonių ėmėsi. Sprendimas yra tinkamai motyvuotas.

#### *Skundas tenkintinas iš dalies*

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Departamento Vilniaus valdybos Sprendimo, kuriuo buvo atsakyta į pareiškėjo pranešimą, teisėtumo.

Remiantis byloje esančia medžiaga, nustatyta, kad Departamento Aplinkos kokybės departamento Taršos prevencijos ir cheminių medžiagų kontrolės skyriaus vyriausieji specialistai 2023 m. birželio 26 d. atliko apžiūrą adresu (duomenys neskelbtini). Apžiūros objektas – katerio plaukiojimas Margio ežere. Apžiūros akte nurodyta, kad 2023 m. birželio 26 d. iš PPT gautas pranešimas, kad Margio ežere kateris plaukia arčiau nei 100 metrų nuo kranto. Katerio registracijos Nr. (duomenys neskelbtini), laivo modelis – (duomenys neskelbtini), identifikavimo kodas – (duomenys neskelbtini), korpuso Nr. (duomenys neskelbtini), variklio galingumas – 101,00. Savininkas – S. S., (duomenys neskelbtini). Apžiūroje dalyvavusių asmenų paaiškinimai: „Šiandien plaukiojome kateriu“. Pasirašė M. S. Prie Apžiūros akto pridėtos dvi nuotraukos ir M. S. 2023 m. birželio 25 d. paaiškinimas, kuriame nurodyta: „Plaukiojau pagal taisykles, laikydamasis visų reikalavimų“ (b. l. 19–24).

Departamento Aplinkos kokybės departamento Taršos prevencijos ir cheminių medžiagų kontrolės skyriaus vyriausiojo specialisto ir Vilniaus valdybos Vilniaus aplinkos apsaugos inspekcijos vyriausiosios specialistės 2023 m. birželio 28 d. tarnybiniu pranešimu Nr. 1 „Dėl medžiagos perdavimo“ (toliau – Tarnybinis pranešimas) Trakų inspekcija buvo informuota, kad 2023 m. birželio 26 d. buvo gautas pranešimas dėl plaukiojančio katerio Margio ežere galimai pažeidžiant

teisės aktus. Nuvykus į nurodytą vietą, užfiksuotas plaukiojantis kateris Margio ežere, tačiau tikslaus atstumo nustatyti nuo katerio iki kranto linijos nepavyko. Perdavė aukščiau minėtą informaciją Trakų inspekcijai tolimesniam tyrimui kompetencijos ribose. Pridėjo Apžiūros aktą; M. S. paaiškinimą; dvi nuotraukas (b. l. 18, 28).

Trakų inspekcijos vyresnysis specialistas 2023 m. liepos 4 d. tarnybiniu pranešimu informavo Trakų inspekcijos viršininką, kad Trakų inspekcijoje 2023 m. birželio 30 d. buvo gautas Departamento Vilniaus valdybos Vilniaus aplinkos apsaugos inspekcijos vyriausiosios specialistės Tarnybinis pranešimas. Iš Tarnybinio pranešimo, Apžiūros akto ir M. S. 2023 m. birželio 25 d. paaiškinimo galima spręsti, kad atstumas nuo galimai neteisėtai Margio ežere plaukiojančio katerio ir kranto linijos nebuvo nustatytas. Todėl nėra galimybės konstatuoti, kad buvo pažeisti Aplinkosaugos reikalavimai. Nurodė, kad 2023 m. liepos 3 d. nuvykus minėtu adresu pareiškėjas paaiškino, kad skambino bendruoju pagalbos telefonu 112 ir prašė, kad atvyktų LTSA darbuotojai ir turima įranga išmatuotų atstumą, tarp plaukiojančio katerio ir kranto linijos. M. S. prevenciškai paaiškinta, kad reikia laikytis Aplinkosaugos reikalavimų (b. l. 34–35).

Pareiškėjas 2023 m. liepos 22 d. elektroniniu paštu kreipėsi į LTSA, nurodydamas, kad negali toliau taikstyti su šia savivaliavimo situacija. Nurodė, kad (duomenys neskelbtini), prieš keletą metų įkurtas šeimos verslas (duomenys neskelbtini) „(duomenys neskelbtini)“, teikiantis pramogines paslaugas su motorine transporto priemone. Šių paslaugų teikimas įgijo įspūdingas privilegijas prieš visus kitus prie šio ežero poilsiaujančius, gyvenančius, žvejojantčius asmenis. Kuomet yra gera saulėta diena, šios paslaugos teikiamos nuo ryto iki vakaro, o visiems kitiems lieka tik stebėti ir saugotis, kad koks tempiamas vandens slidininkas nenuneštų galvos jei maudomasi ežere. Prieš kreipdamasis, pareiškėjas išbandė visas kitas priemones, bet šiuo atveju neturi kito pasirinkimo, nes praėjo jau du metai, o motyvas tas pats: „čia mes pasirinkome trasą“, ir jokios reakcijos. Aukščiau išdėstyta, tai yra tik viena problema, kita yra ta, kad teikiant minėtas paslaugas, sistemingai pažeidžiamas Aplinkosaugos reikalavimų 5.2 papunktis. Pareiškėjas geranoriškai įrengė plūdūrą, kad būtų matomas 100 metrų atstumas nuo kranto, tačiau jis jiems trukdė paslaugos teikimui ir jie jį pašalino. Pareiškėjo nuomone, valties savininkams, (duomenys neskelbtini) įkūrėjams, išgaliojo nebaudžiamumas. Pareiškėjas kreipėsi ir į 112. Atvyko 2023 m. liepos 2 d. 18 val. du Departamento pareigūnai, nufotografavo valties važiavimo pažeidimą, tačiau situacija iki šios dienos nepakitusi. Pareiškėjas kreipėsi į Trakų inspekcijos viršininką, tačiau ten išgirdo tik tai, kad jie neturi priemonių kontrolei. Kadangi tokia situacija (savivalė tęsiasi), pareiškėjas prašo imtis priemonių šiai savivalei pašalinti arba patarti kur kreiptis dėl šios situacijos sprendimo (b. l. 30–32).

Departamento Vilniaus valdyba gavo LTSA Priežiūros departamento Vilniaus skyriaus 2023 m. liepos 26 d. raštą Nr. 15B-5316 „Dėl pranešimo persiuntimo“, kuriuo buvo persiustas pareiškėjo skundas dėl Margio ežere „(duomenys neskelbtini)“ teikiamų pramogų, galimai pažeidžiant Aplinkosaugos reikalavimus. Pridėjo pareiškėjo pranešimą; pareiškėjo atsiųstą vaizdo medžiagą (b. l. 29–33).

Departamento Vilniaus Valdyba Sprendimu atsakė į 2023 m. liepos 26 d. gautą pareiškėjo pranešimą, informuodama pareiškėją, kad Trakų inspekcijos specialistams tiriant pareiškėjo pranešimą, gautas „(duomenys neskelbtini)“ atstovo M. S. paaiškinimas, kad savaeige plaukiojimo priemone Margio ežere plaukiojama laikantis Aplinkosaugos reikalavimų. Nagrinėjant pareiškėjo pateiktus vaizdo įrašus Trakų inspekcijos specialistai nustatė, kad nėra objektyvių įrodymų, kad savaeigė plaukiojimo priemonė, pateiktame vaizdo įraše, Margio ežere, plaukioja pažeidžiant Aplinkosaugos reikalavimų 5.2 punktą, t. y. arčiau kaip 100 m (išskyrus plaukimą mažiausiuoju savaeigės plaukiojimo priemonės greičiu) nuo vandens telkinių krantų, vandens telkiniuose esančių salų krantų, maudyklų teritorijų (išskyrus atvejus, kai yra pažymėtos vietos, skirtos plaukioti plaukiojimo priemonėmis), plūdurais pažymėtų nardymo zonų. Savaeigės plaukiojimo priemonės greitis, atstumas nuo plaukiojančios savaeigės plaukiojimo priemonės iki vandens telkinio kranto nėra išmatuotas prietaisais, kuriems nustatyta tvarka atlikta metrologinė patikra. Dėl labai blogos vaizdo įrašo kokybės nėra galimybės identifikuoti savaeigę plaukiojimo priemonę matomą vaizdo įraše. Pareiškėjo pranešime įvardijamos tikimybinės prielaidos negali būti pateiktos, kaip neginčijami neteisėtos veikos įrodymai. Remiantis Trakų inspekcijos specialistų atlikto tyrimo išvadomis konstatuojama, kad aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų nenustatyta. Su M. S.

Trakų inspekcijos specialistai atliko prevencinį pokalbį, kurio metu jis išpėtas dėl atsakomybės už Aplinkosaugos reikalavimų pažeidimus. Trakų inspekcija periodiškai prie Margio ežero atliks tikslines išvykas, siekiant nustatyti Aplinkosaugos reikalavimų pažeidimus (b. l. 41–43).

Pareiškėjas su Sprendimu nesutinka, prašo jį panaikinti dėl formalaus išnagrinėjimo. Iš pareiškėjo skundo bei Komisijos posėdyje išdėstytų aplinkybių matyti, kad jis kreipėsi dėl to, jog atsakovas užtikrintų, kad vandens telkinyje būtų laikomasi Aplinkosaugos reikalavimų 5.2 papunkčio reikalavimų.

Vertinama, ar atsakovas Sprendime tinkamai išnagrinėjo pareiškėjo pateiktą kreipimąsi.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymas nustato aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdančią instituciją ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnus, jų teisinį statusą, veiklos teisinius pagrindus bei pagrindinius principus, veiklos organizavimą, reglamentuoja aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės procesą (1 straipsnis). Pagal šio įstatymo 6 straipsnį, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo biudžetinė įstaiga Departamentas. Įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė – aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdančios institucijos ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų veikla ūkio subjektų, kitų fizinių ir juridinių asmenų atžvilgiu, kuria siekiama užtikrinti teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje, pasireiškianti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimų prevencija, pažeidimų nutraukimu ir asmenų, padariusių šiuos pažeidimus, nustatymu, jų patraukimu teisine atsakomybėn. Įstatymo 3 straipsnyje apibrėžtas aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės turinys, o to paties įstatymo 4 straipsnyje įtvirtinti pagrindiniai aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės principai.

Iš pareiškėjo skundo bei Komisijos posėdyje išdėstytų aplinkybių matyti, kad jis kreipėsi dėl to, jog atsakovas užtikrintų, kad vandens telkinyje būtų laikomasi Aplinkosaugos reikalavimų 5.2 papunkčio reikalavimų. Aplinkosauginiai reikalavimai taikomi plaukiojimo priemonių savininkams ir naudotojams, naudojantiems ir laikantiems plaukiojimo priemones Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiuose valstybiniuose ir privačiuose vandens telkiniuose (1 punktą). Pagal Aplinkosaugos reikalavimų 5.2 papunktį Savaeigėmis plaukiojimo priemonėmis draudžiama plaukioti arčiau kaip 100 m (išskyrus plaukimą mažiausiuoju savaeigės plaukiojimo priemonės greičiu) nuo vandens telkinių krantų, vandens telkiniuose esančių salų krantų, maudyklų teritorijų (išskyrus atvejus, kai yra pažymėtos vietos, skirtos plaukioti plaukiojimo priemonėmis), plūdūrais pažymėtų nardymo zonų.

Taigi, atsakovui, įgyvendinančiam aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, kyla pareiga užtikrinti ir Aplinkosaugos reikalavimų 5.2 papunkčio laikymąsi Margio ežere.

Pareiškėjo kreipimosi į atsakovą tikslas, kad atsakovas pagal priskirtą kompetenciją imtųsi konkrečių veiksmų, kad užtikrintų teisės aktų laikymąsi plaukiojant Margio ežere. Nurodytoms aplinkybėms pagrįsti pareiškėjas pateikė vaizdo įrašus, kuriuos atsakovas vertino, kaip nepagrindžiančius jo skundo argumentų.

Atsakovas veikė viešojo administravimo srityje ir jam taikytini VAI reikalavimai. Ginčijamas sprendimas yra individualus administracinis aktas, kuriam taikomos VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų nuostatos. Toks byloje ginčijamas individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos.

Įvertinus ginčijamo atsakovo sprendimo turinį, matyti, kad atsakovas tinkamai neatliko jam, kaip viešojo administravimo subjektui, įgyvendinant aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priskirtas funkcijas, nustatytų pareigų, t. y. neatliko pareiškėjo išsamaus nurodytų aplinkybių tyrimo bei kreipimosi vertinimo, ir priėmė nemotyvuotą sprendimą. Atsakovas neatliko pareiškėjo skundo faktinių duomenų ir kitų reikšmingų aplinkybių patikrinimo, nustatytų faktinių duomenų nenurodė Sprendime ir neatliko jų atitikties vertinimo Aplinkosaugos reikalavimų 5.2 papunkčio taikymo aspektu. Tokio vertinimo atlikimo nepagrindžia atsakovo pateikti duomenys bei Komisijos sprendime nustatytos faktinės aplinkybės, o taip pat ir nurodomi žemiau argumentai.

Sprendimas priimtas dėl pareiškėjo 2023 m. liepos 26 d. gauto pranešimo, tačiau atsakovas remiasi anksčiau nei prieš mėnesį atliktu apžiūros aktu, kuris turi ir esminių trūkumų dėl to, kad šiame

akte nėra nurodyta konkreči apžiūros vieta, kas jame dalyvavo, nurodyta, jog apžiūrą atliko du specialistai, o pasirašė vienas iš jų, be to, apžiūros akte nėra ir pareiškėjo parašo, nors jis teigia, kad dalyvavo, o pasirašė M. S., kuris nurodė, kad plaukiojo kateriu (b. l. 19–20). Be to, prie nurodyto apžiūros akto pridėtos foto nuotraukos (b. l. 21, 22), kurios nėra aprašytos, nėra galimybės nustatyti nei datos, nei vietos, nei objekto, kuris yra jose užfiksuotas. Tokie įrodymai, akivaizdu, kad neatitinka įrodymų lestinumo kriterijų. Taigi, savaime pateiktas apžiūros aktas, kai apžiūra atlikta 2023 m. birželio 26 d., o pareiškimas gautas 2023 m. liepos 26 d., negali būti laikomas tinkamu aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės funkcijų atlikimu atsakovui nagrinėjant pareiškėjo pateiktą pranešimą. Šiuo atveju, atsakovui gavus pranešimą, kilo pareiga įgyvendinti objektyvią tyrimo procedūrą, atlikus teisėtą ir išsamų pranešime nurodytų aplinkybių vertinimą, remiantis oficialiais ir metrologinę patikrą turimais prietaisais, išmatuojant koku atstumu plaukioja kateris, be to, ir ortofotografiais viešais duomenimis, nustačius pareiškėjo nuosavybės teisės objekto lokacijos vietą prie Margio ežero, įvertinus konkrečiose vietose ežero plotį, atsakovas turėjo ir galėjo įvertinti, ar apskritai tarp abiejų ežero krantų yra atstumas ne mažiau kaip 200 m. Kaip matyti iš ortofotografinės medžiagos, Margio ežeras nėra vienodo pločio, vietomis atstumas tarp priešingų krantų pusių akivaizdžiai mažesnis nei įtvirtinta reikalavimuose, todėl atsakovas tokius duomenis objektyviai galėjo įsivertinti, ir atlikęs konkrečios vietos tyrimą atitinkamai spręsti, ar laikomasi Aplinkosaugos reikalavimų 5.2 papunkčio nuostatų. Be to, yra įtvirtintos kontrolės priemonės, kurias Departamento įgalioti pareigūnai turi teisę taikyti. Kokias konkrečias priemones šiuo atveju jie naudojo lieka neaišku. Taip pat pažymėtina ir tai, kad atsakovo pozicija, jog pats pareiškėjas turi pateikti metrologiškai patikrinto prietaiso duomenis neatitinka viešojo administravimo subjektui keliamų reikalavimų, įgyvendinant pateikto prašymo nagrinėjimo procedūrą. Šiuo atveju Departamentui kyla pareiga imtis tokių priemonių, kad būtų patikrintos ir išsiaiškintos aplinkybės bei, esant poreikiui, pačiam Departamentui naudoti metrologiškai patikrintus prietaisus tyrimui atlikti. Atsakovas Sprendime, remiasi ankstesnio patikrinimo, kuris, be to, turi esminių trūkumų, išvadomis, jokių kitų duomenų apie galimą vėlesnį patikrinimą Komisijai atsakovas nepateikė, todėl vertintina, kad atsakovas neužtikrino objektyvios pateikto kreipimosi nagrinėjimo procedūros. Ta aplinkybė, kad atsakovas nurodė, jog atliko prevencinį pokalbį su M. S. ar atliks tikslines išvykas, siekiant nustatyti Aplinkosaugos reikalavimų pažeidimus, nepagrindžia, kad atsakovas tinkamai įgyvendino jam priskirtas aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės funkcijas. Iš Sprendimo turinio nėra aišku, kokią procedūrą įgyvendindamas atsakovas atliko pranešimo tyrimą. Kaip jau minėta, nustatytos aplinkybės Sprendime, nepagrindžia tinkamo pranešimo ištyrimo. Be to, jei atsakovas ir negali atlikti tam tikrų tyrimo veiksmų, turi teisę kreiptis tarnybinės pagalbos, o taip pat ir pareiškėjui suteikti išsamią informaciją, kur pareiškėjas turėtų kreiptis, kad galėtų apginti savo galimai pažeistą teisę. Sutiktina su pareiškėju, kad tyrimas buvo atliktas formaliai.

Akivaizdu, kad atsakovo veiksmai neatitinka ir gero administravimo principo. Remiantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, kuria remiasi ir atsakovas, formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (žr., pvz., LVAT 2015 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015; kt.). Viešojo administravimo institucijos veiksmai, kai nesiremiama gero administravimo principu siekiant padėti besikreipiančiam asmeniui įgyvendinti jo teises, o formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos, ką patvirtina skundžiamo Rašto panaikinimas dėl besąlyginių skundžiamo individualaus administracinio akto naikinimo pagrindų, pripažintini neteisėtais (žr., pvz., LVAT 2014 m. gruodžio 4 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1816/2014).

Be to, LVAT laikosi nuostatos, jog teisingumas negali būti tapatinamas su formaliu teisės aktuose nustatytų taisyklių taikymu ir tais atvejais, kai pagal faktines bylos aplinkybes akivaizdu, jog konkretaus socialinio konflikto atžvilgiu teismo sprendimas bus formalus, bet ne teisingas, pirmenybę būtina teikti teisingumui (2007 m. liepos 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-773/2007; 2015 m. vasario 11 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-896-662/2015).s Vienas iš pagrindinių teisės, kaip socialinio gyvenimo reguliavimo priemonės, tikslų – teisingumas – vienas svarbiausių moralinių vertybių ir teisinės valstybės pagrindų.

Ta aplinkybė, kad po skundžiamo akto priėmimo atsiliepime nurodyti papildomi argumentai, negali būti laikoma skundžiamo akto motyvuojamąja dalimi ir nedaro įtakos nemotyvuoto ginčijamo akto pripažinimui teisėtu (žr., pvz., LVAT 2015 m. sausio 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015; 2015 m. kovo 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1536-662/2015 ir kt.). Taigi, atsakovo atsiliepime ar Komisijos posėdyje išsakyti papildomi argumentai neturi teisinės reikšmės vertinant skundžiamą sprendimą.

Dėl anksčiau šiame sprendime išdėstytų argumentų, Komisijos prieina prie išvados, kad skundžiamas atsakovo sprendimas neatitinka esminių motyvavimo kriterijų, todėl naikintinas ir atsakovas įpareigotinas iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą, garantuojant objektyvią nagrinėjimo procedūrą bei priimant motyvuotą VAI 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktuose įtvirtintus reikalavimus atitinkantį sprendimą. Atsakovo diskrecija, koku būdu užtikrinti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės funkcijų įgyvendinimą bei priimti atitinkamą sprendimą.

Pabrėžtina, kad pareiškėjo skunde suformuluotas reikalavimas, kuriuo jis prašo įpareigoti Departamento Vilniaus valdybą atlikti Aplinkosaugos reikalavimų laikymąsi ir kontrolę Margio ežere, iš esmės negali būti tenkinamas, tačiau, kaip jau nustatyta, pareiškėjo teisės bus apgintos kitu būdu – įpareigojus atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2023 m. liepos 26 d. pranešimą. Taigi, pareiškėjo suformuluotu būdu reikalavimas dėl įpareigojimo negali būti tenkinamas, tačiau įpareigojus atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškimą, atsakovas, kaip viešojo administravimo subjektas, ir spręs, kaip užtikrinti Aplinkosaugos reikalavimų 5.2 papunkčio laikymąsi ir kokiais kontrolės priemonėmis taikyti. Dėl anksčiau nurodytų aplinkybių pareiškėjo nurodytu būdu suformuluotas reikalavimas negali būti tenkinamas, apginant jo galimai pažeistas teises alternatyviu būdu.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1–3 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo V. A. skundą tenkinti iš dalies.

Panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Vilniaus valdybos 2023 m. rugpjūčio 21 d. sprendimą Nr. AD5-18156 „Dėl Jūsų pranešimo tyrimo“.

Įpareigoti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Vilniaus valdybą iš naujo išnagrinėti 2023 m. liepos 26 d. pranešimą.

Likusių skundo dalį atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Inga Lipnickienė

Mindaugas Siaurys